

[Stærmose.]

Afholdelsen af en Folkeafstemning med Rimelighed kan anses for at være berettiget. Der siges altsaa ikke her, at denne Folkeafstemning skal afholdes, naar den militære Regeringsperiode er ophørt, men der siges dette, at Tidspunktet skal bestemmes, naar denne Periode hører op.

Lad mig slutte med at sige, at vi bedømmer det Forslag til Beslutning, der foreligger, indenrigspolitisk saadan, at Beslutningen næppe vil skabe den Ro om Sydslesvigpolitikken, som man muligvis har tilset. Det kan den ikke, fordi der er dybe Modsætninger herhjemme i vort Folk med Hensyn til Opfattelsen af, hvad der nu engang er Vilkaarene for et frit folkeligt Liv. Vi kommer ikke uden om en indre dansk politisk Kamp om den fremtidige Sydslesvigpolitik. Det er mit Haab, at denne Kamp kan blive ført under værdige Former, at den kan blive ført med baade Klarhed og Kærlighed til den sydslesvigske Befolkning og ogsaa med en dybtgaaende Forstaaelse af, hvad der tjener det danske Folks Liv og Velværd bedst.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen. Mødet genoptages i Aften Kl. 20.

Mødet udsat Kl. 17⁴⁰.

Mødet genoptaget Kl. 20.

Stærke: Saa alvorligt som det sydslesvigske Spørgsmaal har udviklet sig, er det naturligt, at dette høje Ting igen tager Spørgsmaalet op til Undersøgelse og fremsætter en Udtalelse og vedtager et Forslag til Beslutning.

Historisk set er Sydslesvig ældgammel dansk Folkegrund. Det har været det, lige fra Folket blev til i den yngre Stenalder, og den Grænse, som folkemæssigt set har ligget ved Ejderen, er folkemæssigt set en af de allerklareste og mest umiskendelige Grænser, som findes i Europa. Det sydslesvigske og hele det slesvigske Landomraade har op gennem Historien været et Brændpunkt og et Krydsningspunkt for politiske Interesser ikke blot for Danmark, men ogsaa for Stor-

magter, der havde naturlige eller strategiske Interesser paa dette Felt.

Det er med en ejendommelig Følelse man ser, at den engelske Hærmagt nu sidder i Angel og Sydslesvig. Den store engelske Historiker Hodgkin siger, at hvis man skal finde det oprindelige England paa Kontinentet, saa skal man gaa til Angel i Sydslesvig paa den kimbriske eller danske Halvø. Det var her, de Angler kom fra, som gav Navn til England. Det var hernede, Kong Godfred omkring Aar 800 byggede Hedeby, den By, som i Vikingetidens Aarhundrede var en af de største og betydningsfuldeste Handelsbyer i Nordeuropa, og som strategisk set var et ganske overordentlig vigtigt Punkt, idet det var en af Hovedudfaldsporene for Vikingetogene. Det var ogsaa Godfred, der byggede det første Dannevirke og derigennem gav Grænsen en strategisk Understregning.

Det er derfor naturligt, at de Følelser, som knytter sig til Historien, spænder tværs over den bestaaende Statsgrænse. Følelser er maaske noget luftigt noget, men de er alligevel Realiteter, som man ikke kan se bort fra. Men naar man behandler Historien, maa man ikke glemme, at Historien drejer sig ikke blot om Fortiden, men at den vigtigste Del af Historien ligger i Fremtiden. Derfor maa Danmark nødvendigvis foruden de følelsesmæssige Synspunkter ogsaa anlægge klare, forstandsmæssige Realitetssynspunkter.

Hele det Kompleks af Spørgsmaal, som man kalder Grænsespørgsmaalet i Sydslesvig, hænger sammen med dette, at saa forskellige Komponenter spiller med ind deri. Der er dels det jordpolitiske, dels det folkepolitiske, som er knyttet til dette, at det er en ældgammel nordisk Folkestamme, som dér har sin Boplads. Der er dels det sproglige, som det har skiftet i det sidste Aarhundrede, der er dels geopolitiske og handelsgeografiske Synspunkter, som er af meget stor Vægt, hvortil knytter sig erhvervspolitiske Synspunkter. Foruden dette krydser ind i Spørgsmaalet Stormagternes magtpolitiske og strategiske Synspunkter, og i visse vigtige Dele af Historien spiller Kongens og Fyrsteslægternes dynastiske Synspunkter og visse religiøse og religiøst-politiske Strømninger ogsaa med ind i Billedet.

De forskellige Stillinger, som Danmark op igennem Historien har taget med Udgangspunkt i Slesvig, har været forskellige, efter som Danmarks Styrke var. I visse Perioder har Danmark ført en imperialistisk Politik, i andre Perioder har vi ført en dynastisk Helstatspolitik, i andre Perioder har